

Brezovo mazilo je dobro zdravilo.

ilo je dopoldne. Vrbanov Tonček se je igral s svojo triletno sestrico pred domačo hišo. Solnce je ostro pripekalo, a gologlavi deček se ni menil za vroče solnčne žarke. Z majhnim vozičkom je veselo letal gor in dol, Marica pa je tekala za njim. Sicer je šel druge dni v šolo, ali danes je doma — bil je ravno četrtek.

Po stezi od Kocjanovega mlina prideta dva njegova tovariša: Možinov Jože in Kovačev Anže. Možinov Jože je bil kaj navihlan deček. Po celi vasi so ga poznali, in otroci so se ga zelo bali.

Ko zagleda Jože Vrbanovega Tončka, se mu hitro pridruži; vzad se vsede na voz ter mu nagaja, da ne more voziti. Tonček je hud, Marica pa od daleč gleda razposajenega dečka. On pa še nalašč bolj nagaja.

„Pojdi z nama“, se oglasi Jože.

„Ne smem“, odgovori Tonček, „mati so mi rekli, da moram biti pri Marici.“

„Kako se bojiš matere! — Jaz pa kar grem, še ne vprašam jih ne“, se pobaha Možinov Jože.

Jože in Anže hočeta oditi. Tonček ne ve, kaj bi storil. Tako rad bi šel z njima in tako poželjivo se ozira za odhajajočima tovarišema. Ukazali so mu, da mora biti doma. Pa vedno doma tičati, kako dolgočasno je to! Saj Marica ne bo šla nikamor, in nobeden ga ne vidi; oče so v hiši, mati pa v kuhinji.

„Marica, le tukaj bodi! Kajne, da boš tukaj? Vidiš, tako pri miru sedi tukaj!“

Tonček še enkrat pogleda proti hišnim durim, potem pa se tiho splazi pod okni za Jožetom in Anžetom.

Šli so vsi trije — kam, sami niso vedeli.

Pot jih je privedla mimo Grudnovega vrta. Vrt je bil poln najlepšega sadja. V ozadju v nekem kotu je rastla mlada breskev; njene veje so visele čez plot in se šibile pod debelimi breskvami.

Možinov jih prvi zapazi. „Oh, ali vidita, kako so lepe! Kako so rdeče, jaz jih bom klatil!“ Rekši pobere kamen in ga vrže v veje. Zadene dobro. Kakor toča se usujejo breskve na tla. Tudi Tonček in Anže dobita pogum, in poredneži klatijo in klestijo, da so v kratkem vse veje gole.

Ali nesreča je hotela, da pride izza ogla oče Gruden. Slišal je namreč pok in šum na vrtu, zato je prišel gledat, kaj to pomeni. To je bil strah! Saj je pa tudi oče Gruden nesel s seboj tako palico, da je morala vsakega — ki je imel slabo vest — že od daleč pogreti.

„Bežimo, bežimo!“ zakliče Anže in kakor bi trenil se razkrope mladi tatovi.

Tonček pribeži ves zasopljen domov. Žepi so bili še vsi polni in v roki je držal breskev z Grudnovega vrta.

Toda ta strah še ni bil dovolj, sedaj je prišla še — kazen.

Še preden dospe do doma, začuje, da ga nekdo kliče. „Tonček, Tonček!“ Klicali so ga namreč mati.

Ko mati ugledajo vsega zasopljenega, ga vprašajo takoj: „Kod si hodil? Kje imaš pa Marico? Ali ti nisem prej rekla, da bodi pri njej? Marice ni nikjer — ali veš, kam je šla?“

Tonček molči.

„Kaj imaš pa v roki? — Breskve. Kje si dobil breskve?“

„Neki mož mi jih je dal“, odgovori počasno Tonček. Poznalo se mu je, da ni govoril resnice.

„V hišo pojdi k očetu! Z otroci ni nič!“ se hudejejo mati ter se napravijo iskat izgubljeno Marico.

Tonček pa premišljeva, ali bi šel v hišo ali ne. Naposled vendar-le odpre vrata.

Oče sede na rezilnici in obdeljujejo novo grabljšče. Mirno delajo dalje, kakor bi ne vedeli, kdo je vstopil.

Čez nekaj časa vprašajo: „Pravijo, da imaš breskve. Pokaži, kakšne breskve imaš?“

„Nimam jih več“, odgovori Tonček.

„Ne več? Kaj pa je ondi v žepu?“

Tonček je bil na to pozabil. Na očetovo besedo položi sad za sadom poleg peči na klop.

Oče ga primejo za roko, ga ostro pogledajo in rečejo. „Kje si dobil te breskve? Povej!“

„Pri sosedu.“

„Pri sosedu? Ni res! Pri sosedovih nimajo breskev.“

Tonček se prestraši. Rdečica mu zalije obraz, oči se mu pa povesejo v tla. Bilo mu je, kakor bi stal na žrvjavi. Kaj je bilo storiti? Z boječim glasom pove resnico.

„Na Grudnovem vrtu smo jih naklatili.“

„Tako! Na Grudnovem vrtu ste jih klatili! In ti se mi lažeš! Ali veš, kaj si storil?“ Govor očetov je postal osoren.

„Ko ti je zadnjič sosedov Andrejček vzel voziček, katerega sem ti naredil po zimi, ali ti je bilo to prav — kaj?“

„Ne.“

„Vidiš! To ni bilo prav, ker voziček je bil tvoj in ne Andrejčkov. Čegave so bile pa te breskve? — Grudnove — kaj ne? Ko si prišel tožit takrat sosedovega Andrejčka, kako si rekel, kaj ti je naredil?“

„Da mi je ukradel voziček.“ — „Da ti je ukradel voziček“, poprimejo oče, „takrat si zahteval, da naj ga kaznujem. Jaz sem te tedaj posvaril, da se varuj, da tudi ti ne storiš kdaj kaj takega. In vendar — kaj si ti danes storil?“

„Kra---del“, izgovori polglasno Tonček.

„Ali veš, kaj se pravi krasti? Krasti je greh. Včeraj si mi pravil, da si bil v šoli vprašan deset božjih zapovedi.“

Tonček našteva zaporedoma božje zapovedi.

„Kako se glasi sedma?“

„Ne kradi!“

„Tako je. Sam Bog ukazuje: Ne kradi! Ti si danes kradel in polegtega še lagal. Lagal si se materi, ki tako skrbe za-te, in meni — svojemu očetu. Zašel si v slabo tovarišijo, ali po slabi tovaršiji rada glava boli; preje ali pozneje zadene kazen take neposlušne otroke. Menil si, da te nihče ne bo videl. Bog te je

šlišal, ko si lagal, in Bog te je videl, ko si kradel breskve na Grudnovem vrtu.“

Tedaj v hišo vstopijo mati prepadeni in prestrašeni. V naročju držé Marico.

„Joj, joj! — Vsa se tresem. Kar groza me je!“

„Kaj pa je, kaj je?“ vprašajo naglo oče.

„Slabo mi prihaja, tako mi bije srce. Tam pri plotu sem dobila Marico. Pa silno velik gad je ležal zraven nje. Oh, če bi se bila le nekoliko premaknila, pa bi bilo po njej. Prav sam angel varuh je varoval otroka, da se mu ni pripetilo nič hudega. Ti neubogljivec ti! V kak strah pripraviš človeka!“

Oče rečejo:

„Francek, glej, kaj si naredil, kam te je dovedla tvoja nepokorščina. Prav ti bi bil vzrok, če bi bil gad pičil tvojo sestro ter bi bila umrla. Res sam angel varuh je čul danes nad njo. Tudi ti imaš svojega angela varuha, pa kako je moral biti danes žalosten, ker si se tako pregrešil z nepokorščino. Zvečer, ko greš spat, mu moraš obljubiti, da boš drugačen.“

Tonček jame jokati.

„Prav, da jokaš“, rečejo oče, „vsak greh zasluži kaznen. Bog hoče, da starši kaznujejo svoje hudobne otroke, kadar zaslužijo. Vidiš brezovko tam v kotu pri uri? Daj mi jo sem!“

Silno nerad izpolni Tonček očetovo povelje. Poklekne na tla, oče mu pa odmerijo zaslužen plačilo. „Tuje blago pusti v miru ter stori, kar ti ukažeta oče in mati“, resno pripomnijo.

To je pomagalo. Tonček je bil odslej odkrito-srčen in priden deček. Nikdar več ni prikrival kake stvari svojim staršem.

Zdaj je odrastel. S svojim lepim vedenjem je v vzgled vsem sosedom. Spominja se še vedno, kako je kradel Grudnove breskve in kako je bil tepen. Stari Vrban, pošten mož in skrben oče, pa večkrat ponavlja: „Dà, dà, — brezovo mazilo je dobro zdravilo.“

Istvan.

